

Nádasdy – Festetics – Batthyány kastély (szociális otthon)

Kategória	kastély	
Regió	Közép-Dunántúl	
Megye	Veszprém	
GPS	47.28519,17.421173	
Helység	8592 Dáka	
Cím	Dózsa György u. 80.	
Frissítve	2013.04.20.	
WEB cím	http://www.dakaotthon.hu	
Képalbumom	www.kastelyok-utazas.hu/Webalbum/Megismerni/Magyarország/	
e-Mail	dakaotthon@globonet.hu ; igazgato@dakaotthon.hu	
Telefon	+36 (89) 340-004	
Megjegyzés	Veszprém Megyei Fogvatékos Személyek, Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Integrált Intézménye	

Pápától délnyugatra, Kéttornyúlak és Nagyalásny közt fekvő település. Dáka és környéke már a bronzkorban is lakott hely volt, az itt előkerült régészeti leletek tanúsága szerint. **Nevét az oklevelek 1320-ban említették először Dalka néven.**

A település a 14. században a Hathalmy család, a 17. században pedig a Bottka család birtoka volt.

A török hódoltság alatt elpusztult, de később újraépült. Az **1700-as évektől birtokosai a Nádasdy és a Festetics család voltak. 1858-ban gróf Batthyány Lajos özvegye vásárolta meg.** A 20. század elején Veszprém vármegye Pápai járásához tartozott.

Dákától délnyugatra feküdt egykor, Podár Árpád-kori település is.

A kastély története

halt miniszterelnök emlékére.

Nádasdy kastély, mely országos műemléki védelem alatt áll. Az épületről az első írásos emlékek 1800-ból valók, később ezt az épületrészt bővítette, korszerűsítette ifjú Nádasdy Tamás s a **kastély 1820-ban nyerte el ma is látható formáját.** A Nádasdyak után a Festeticsek birtokához tartozott, majd 1858-ban vásárolta meg a svájci emigrációból hazatért özv. Batthyány Lajosné. **A grófné emlékszobát alakított ki a mártírhalált**

A kastélyt 1942-ben Veszprém Vármegye vette meg és az épületben **1949-ben nyílt meg a szociális otthon.**

A községben létrejött Szülőföld Baráti Kör kezdeményezésére 1989-ben helyeztek el emléktáblát a Batthyány grófi család tiszteletére. Dokumentumok, képek őrzik az egykori miniszterelnök özvegyének és gyermekeinek.

A Dákai pecsétnyomó (Sárvári Nádasdy Múzeum)

2010 óta tekinthetik meg a múzeum látogatók a Nádasdy-pecsétnyomót, mely a család XVIII. századi felemelkedésének, új birtoképítő politikájának egyik mérföldkövet jelzi. A pecsétnyomót Sárvár Város Önkormányzata vásárolta egy budapesti gyűjtőtől, majd helyezte letétbe a Nádasdy Ferenc Múzeumban.

A **pecsétnyomó** kerek pecsételő felületén a **Nádasdy címer látható**, két nád között feltartott szárnyú kacs a hullámzó vízben. **A címet a 11 ágú grófi korona zárja.** Körben a Dákai uradalom felirat olvasható.

1671. április 30-án Bécsben végezték ki a magyar politika meghatározó alakját, gróf Nádasdy Ferenc országbíró. Vagyonát teljes egészében elkobozták, és a család ezzel elveszítette befolyását, melyet majd két évszázadig gyakorolt. A Nádasdyak ugyan nem tudták újra érvényesíteni régi hatalmukat, de tagjaik a következő században már újra felemelkedtek, és külhoni szolgálatban, vagy Fejér, illetve Komárom megyében vezető szerephez jutottak. A magyar társadalom megbecsült szereplőivé váltak.

Az országbíró fia, Nádasdy IV. Ferenc részt vett Buda visszafoglalásában 1686-ban. Az ő fia, V. Ferenc már egy huszárezred tulajdonosaként öregbítette családjának hírnevét Európában. Az ő nevét viselte 1888-tól az a huszárezred, melynek emlékműve a sárvári múzeum állandó kiállításán tekinthető meg.

Hivatkozások, források:

<http://www.dakaotthon.hu>

<http://www.daka.hu/kozsegunk/kozsegunk-tortenete>

<http://www.nadasdymuzeum.hu/tartalom.php?tart=294>

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Dáka>

A Batthyány család Dákán

A vértanúhalált halt gróf Batthyány Lajos miniszterelnök özvegye, Zichy Antónia és családja 1858-ban költözött a Veszprém megyei Dáka községben található kastélyba. Az özvegy halála után fia Elemér örökölte a dákai kastélyt és birtokot, majd tőle vásárolta meg nővére, gróf Batthyány Ilona 1916-ban.

Gróf Batthyány Ilona két rosszul sikerült házasság, gyermekének elvesztése és a sok megpróbáltatás miatt **a szegények felé fordult, támogatta cselédeit, alkalmazottait, jótékony egyesületekben vett részt. Cinkotán kórházat létesített, új épületet építtetett az egyesület által fenntartott árvaháznak. Dákán is nagyon népszerű volt,** sokat sétált a faluban, részt vett a rendezvényeken, multságokon. Az első világháborúban részt vett dákai katonáknak öt-öt hold földet adományozott, majd kisebb földosztást hajtott végre a falubeli lakosság között.

Végrendeletében a kastélyt árva leánygyermek otthonának létesítésére hagyta. Tervei szerint 120-150 teljesen vagyontalan 3-14 éves leánygyermek kapott volna otthont a kastélyban: „ A gyermekotthon elnevezés felejthetetlen jó édesanyám emlékére Batthyány Ilona grófnő – Antónia Gyermekotthona” legyen. **A grófnő álma azonban nem valósult meg.** A végrendeletet rokonai megtámadták, a per évtizedekig folyt. A kastélyt végül Veszprém vármegye vette meg és 1942. november 17-én írták át a megye nevére.

A szociális otthon

1949-ben szociális otthon létesült a kastélyban és az országban harmadikként nyitotta meg kapuit 110 fővel, mint **vegyes profilú szociális otthon.** 1980-ban emelkedett az ellátást igénylők száma, így a férőhelybővítés miatt az otthon új épülettel bővült, az úgynevezett Kiskastély épületével. 1989-ben további bővítésekre volt szükség, így került sor az ún. Lapos épület, továbbá egy irodaépület megépítésére. Ezekben az években értelmi fogyatékos felnőttek és pszichiátriai betegek ellátását biztosította az intézet.

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése, **2002-től profiltisztítást hajtott végre, s ezután csak értelmi fogyatékos felnőtt személyek** jelentkezését jegyezzük elő a várakozó listán, így fogyatékos személyeket ellátó otthonná változott.

Intézmény felnőtt értelmi fogyatékosok bentlakásos otthona, akiknek teljes körű ellátást biztosítanak állandó felügyeleti kíséreléssel. Az ellátottaink átlagéletkora 47 év.

Szociális jellemzők, ellátási szükségletek a pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó otthonban.

Ellátottak a megye területéről érkeznek. A becslés adatai azt mutatják, hogy évente 200-300 fő közé tehető azok száma, akik egyáltalán jelentkeztek valamilyen intézménynél kezelésre (drogambulancia, pszichiátriai – és addiktológiai rendelés, stb.).

Az intézménybe érkező jelzések azt mutatják, hogy igény van mindazokra a szolgáltatásokra, amelyeket az intézmény nyújt, legfőképpen azért, mivel Veszprém megyében az egyetlen olyan intézmény, amely szenvedélybetegek bentlakásos ellátásáról gondoskodik. Előforduló jellemző okok: enyhe fokú mentális retardáció mellett alkohol, játékgép és egyéb élvezeti cikk mértéktelen használata miatt kialakult függőség.

Az Intézmény célja, hogy az ellátottak számára szükségleteiknek megfelelő, személyre szabott szolgáltatásokat nyújtson, melynek során figyelembe veszik és tiszteletben tartjuk életkorukat, egészségi állapotukat, képességeiket.

Az ellátás során hangsúlyt kap a lakók emberi és állampolgári jogainak maradéktalan tiszteletben tartására. Alkalmazottakkal szemben elvárás, a másság elfogadása, a titoktartás, az ember tisztelete, a legjobb tudás szerint végzett segítői tevékenység.

Intézményben olyan ellátást valósítanak meg, hogy az itt élő ellátottak részére biztosítottak legyenek a társadalomban elfogadott átlagos életfeltételek.

